ARUBAANSE COURANT

Dagblad voor Aruba

17DE JAARGANG — DONDERDAG 6 OCTOBER 1955 — No. 2349

Het Koninklijk Paar zal in totaal bijna een maand op reis zijn

Uitgelezen K.L.M.-bemanning zal het gezelschap overvliegen

O'STAD.: — H.M. Konigin Juliana en Z.K.H. Prins Bernhard zullen op Zatredagmiddag 15 October aanstaande om half zes Nederlandse tijd aan boord van de DC-6B „Jan van Riebeek" stappen en daarmede hun tocht naar de Nederlandse Antillen aanvangen. Het toestel staat onder commando van gezagvoerder N.W. Bos, een 41-jarige piloot met een immense ervaring. Ook de rest van de zorgvuldig samengestelde bemanning bestaat uit keurmensen van het vliegend personeel van de K.L.M.

De „Jan v. Riebeek" zal het hoge gezelschap waarschijnlijk eerst naar Lissabon brengen. Vandaar wordt doorgevlogen naar Santa Maria, een eilandje in de Atlantische Oceaan. Van daaruit wordt de grote oversteek naar de Bermuda-eilanden ondernomen, waar men op 16 October aan hoopt te komen. Des avonds om acht uur —plaatselijke tijd— zullen H.M. de Konigin en Z.K.H. Prins Bernhard weer vertrekken met bestemming San Juan Puerto Rico, waar zij na ongeveer twee uur vliegen zullen arriveren.

In Puerto Rico overstappen.

In San Juan ligt Hr. Ms. kruiser „De Ruyter" gereed het gezelschap aan boord te nemen. Een gedeelte van het gevolg echter zal met de „Jan van Riebeek" door vliegen naar Curacao, H.M. de Konigin en Prins Bernhard en het andere gedeelte van het gevolg gaan door met het oorlogsschip. Op de ochtend van de 18e October worden zij in de St. Annabaai verwacht.

Het gezelschap zal drie dagen op Curacao blijven en de 21e des morgens om negen uur naar Bonaire vertrekken. Zij vertrekken om kwart voor vier weer van het Flamingoeiland om dan om vijf uur op Aruba te landen. Over het programma, dat het Koninklijk Paar op Aruba zal doen, verwijzen wij naar onze editie van enige weken geleden, toen wij daar uitvoerig over schreven.

Zondagmorgen 23 October, omstreeks kwart voor twaalf zal het Paar naar de Bovenwinden vertrekken —per vliegtuig—.

Zij maken eerst een landing in Guadeloupe en wel om kwart over drie. Tien minuten later gaan zij door naar St. Maarten, waar zij om half vijf aan zullen komen.

Pas de 27e om acht uur vertrekken zij van de Bovenwindse Eilanden.

Zij zullen via Guadaloupe naar Suriname vliegen, waar zij diezelfde dag om half vijf aankomen. Met de „Willem van der Zaan" varen zij over de Suriname Rivier naar Paramaribo.

Op 8 November a.s. zal het Koninklijk Paar weer in Nederland terug zijn. Zij hebben dan een reis van bijna een maand gemaakt om de Rijksdelen alhier te kunnen bezoeken, voor de eerste maal, dat zij samen naar hier gaan.

Deze gegevens werden ons voor een groot gedeelte door de K.L.M. op Aruba verstrekt.

Vlagofficier van de M.L.D. bracht een kort bezoek

O'STAD.: — Gistermorgen om 11.38 uur — om precies te zijn — maakten twee Fireflies van de Luchtmacht een perfecte landing op het vliegveld Dakota. Voorop het gele toestel, waarin de Schout bij Nacht-Vlieger van de M.L.D. J.M. van Olm gezeten was, en hooguit tweehonderd meter daarachter een groen exemplaar. Beide toestellen taxieden eerst de gehele landingsbaan af alvorens koers te zetten naar het stationsgebouw, waar een klein gezelschap bestaande uit de heer J. Pauw, (names de Gezaghebber), de Majoor der Mariniers G.J.B. Veenhuys en de heer P.J. van der Beek ter verwelkoming van de hoge militaire bezoeker aanwezig waren.

Nadat de Schout bij Nacht uit zijn nauwe zitplaats geklommen was en de begroeting had plaats gevonden was hij bereid ons enkele minuten te woord te staan. Tijdens het korte gesprek, dat wij toen met hem hadden, deed hij uit de doeken, dat hij tijdens zijn vrij lange recente bezoek aan de Verenigde Staten o.m. de overdracht van vier amphibievliegtuigen van de Luchtmacht van de V.S. aan de Hollandse heeft bijgewoond. Deze vier „Martin Mariner's" zijn de eerst gereedgekomen exemplaren van een grotere bestelling, die door de Nederlandse Regering werd geplaats. Voorts had hij tal van besprekingen gehad over problemen op het gebied van strategie, taktiek en vele andere onderwerpen, waarover hij ons vanzelfsprekend niets kon vertellen. Wat betreft Aruba's landingsbaan deelde hij mede, dat dit inderdaad een prachtige baan is, die vanuit de lucht bijzonder duidelijk te onderschelden valt. Tenslotte deelde hij mede, dat de op de Antillen gestationneerde Fireflies wel vervangen zullen worden, doch stellig niet door straaljagers.

De Schout bij Nacht, die op zijn vliegtocht van Curacao naar Aruba vergezeld werd door de Luitenant ter Zee Vlieger Jhr. A.W. van der Brandelen, de Luitenant ter Zee Vlieger F. A. Ebel en de Luitenant ter Zee Waarnemer C. Jager vertrok gistermiddag alweer naar Curacao. Zijn bezoek had slechts een orienterend karakter.

MODESHOW VOOR NATIONAAL GESCHENK DE VIJFTIENDE

O'STAD.: — Naar ons uit semi-officiële bron ter ôre kwam, zal de modeshow, die Zaterdag a.s. in de Watapana Club te Oranjestad ten bate van het Nationaal Geschenk worden gehouden, op die datum niet kunnen doorgaan. Hij zal derhalve de vijftiende gehouden worden en dan niet in de Club Watapana, doch in de Tivoli Club te Oranjestad.

E. BENTLEY FOWLER OVERGEGAAN IN GOUVERNEMENTS-DIENST

O'STAD.: — Met ingang van 1 October is de heer E. Bentley Fowler overgegaan in gouvernementsdienst. Hij is geplaatst op de afdeling Personeelszaken op de plaats, die sedert het vertrek van de heer M.S. (Mikel) Kuiperi is opengevallen.

ALLE MARINIERS TIJDENS KONINKLIJK BEZOEK IN CEREMONIEEL TENUE

O'STAD.: — Tijdens het a.s. bezoek van onze Vorstin en Z.K.H. Prins Bernhard zullen zowel officieren als minderen bij officiële gelegenheden in ceremoniëel tenue gekleed gaan. Dit tenue is geheel wit met roodomrande marineblauwe epauletten. Dit zal de eerste maal zijn, dat dit costuum op Aruba door alle Mariniers gedragen wordt.

ATOOMGELEERDE RICHTER ONDER ARREST

BUENOS AIRES: Perons troetelkind, de in Oostenrijk geboren geleerde Ronald Richter, die officiele steun kreeg om atoomenergie op te wekken op geheel eigen manier, is in verzekerde bewaring gesteld.

Toen het vorig jaar de beloften van Richter maar steeds niet in vervulling kwamen, werd hij er in het Congres van beschuldigd millioenen te hebben verspild met het bouwen van zijn onbruikbare reactor op het eiland Huemul. Zijn verzoek om voor het Congres te verschijnen werd afgewezen en in stede daarvan bracht hij verschillende dagen in de gevangenis door. Op het hoogtepunt van zijn roem kreeg Richter de Peronistische medaille.

ADENAUER EN FAURE BESPREKEN DE SAAR-KWESTIE

LUXEMBURG: Adenauer en Faurè zijn te Luxemburg hun besprekingen begonnen over het Frans-Westduitse meningsverschil over Saarland. In diplomatieke kringen gelooft men, dat de premier en de Bondskanselier de vergadering van gisteren willen maken tot een nieuwe betoging van hun wens voor nauwere Europese samenwerking. Bovendien zouden zij de gelegenheid te baat willen nemen om zuiver Frans-Duitse kwesties te bespreken.

„LATIJNSE" STEEKPARTIJ

ROME: Doland Allan, een 32-jarige Amerikaanse journalist is schuldig bevonden aan poging tot doodslag „om redenen aan zijn eer verplicht" op een jonge Italiaan, die zijn vrouw na een bal masquè naar huis had begeleid. De rechtbank legde hem de minimum straf op, namelijk zes maanden en 20 dagen, hetgeen betekende, dat Allan onmiddellijk op vrije voeten werd gesteld. Allan, die correspondent was van het Amerikaanse tijdschrift „Newsweek" werd sinds zijn arrestatie op 20 Februari jl. na het toebrengen van een messteek aan de 26-jarige Adalberto Spinosa, in de gevangenis van de „Koningin des hemels" te Rome gedetineerd. Zijn vrouw, de 33-jarige Margery, moeder van drie kinderen, was niet in de rechtszaal aanwezig. De president van de rechtbank las uit een getuigenverklaring voor de rechter-commissaris voor, waarin zij toegaf een „intieme verhouding" met Spinosa te hebben onderhouden gedurende twee bezoeken, die hij aan Parijs bracht. De rechtbank aanvaardde het pleidooi van de verdediging, dat men de steekpartij moest opvatten met „Latijns mensgevoel en begrip".

Schietpartij in Indiana STAKERS BEDREIGDEN WERKWILLIGEN

NEWCASTLE: Bij een botsing tussen circa 5.000 betogers en politie buiten een door staking stilgelegde staal- en ijzerfabriek in Newcastle, in de Amerikaanse staat Indiana, zijn acht mensen neergeschoten. De schietpartij deed zich voor, nadat demonstrerende arbeiders wilden optrekken naar de gieterij van de Perfect Circle Corporation, waarvan het 260 man sterke personeel sinds twee maanden in staking is. De stedelijke politie riep radiografisch de hulp in van alle beschikbare politieagenten van de staat Indiana, toen de stakende arbeiders, die behoren tot de United Auto Workers, luidkeels te kennen gaven, dat zij de fabriek zouden binnendringen om werkwilligen er uit te sleuren. Volgens de politie strekte de lengte van de file betogers zich van 10 tot 12 huizenblokken uit. De in de omgeving geparkeerde autobussen wezen erop, dat demonstranten waren geworven uit staten, die zover liggen als Kentucky en Tennessee, beide ten Zuiden van Indiana gelegen.

TWEEDE KAMER JUICHT INDIENING VAN MILLIOENENPLAN TOE

Nederlandse volk moet voorgelicht worden over de noodzaak van deelneming

Verschenen is het voorlopig verslag van de vaste commissie voor de overzeese Rijksdelen van de Tweede Kamer over het wetsontwerp inzake het Tienjarenplan. Men juichte vrij algemeen de indiening toe. Ook vond algemene instemming de wijze, waarop de financiering is geregeld. Van bevoogding door Nederland bij de uitvoering is geen sprake.

Vele leden merkten op, dat van Nederland een grote bijdrage wordt gevraagd, maar verhoudingsgewijs van Suriname een nog grotere. Zij vroegen, of de regering van oordeel is, dat, gezien de economische moeilijkheden en sociale noden en wensen, de bijdrage van Suriname niet een te grote belasting voor de Surinaamse volkshuishouding is. Wat de flexibiliteit van het plan betreft, verklaarden deze leden het volkomen begrijpelijk en aanvaardbaar te achten, dat thans nog niet alle consequenties van de in het Tienjarenplan neergelegde objecten tenvolle kunnen worden overzien, en dat het plan gedurende zijn looptijd gewijzigd moet kunnen worden. Vele andere leden hadden evenmin bezwaar, dat het plan gedurende zijn looptijd gewijzigd zal worden.

Verscheidene leden drongen aan grote aandacht te besteden aan de voorlichting van het Nederlandse volk betreffende de noodzaak van Nederlandse deelneming aan het plan. Door goede voorlichting inzake het plan, welke in brede lagen van het volk kan doordringen, kan tevens worden bereikt, dat de belangstelling voor Suriname groeit.

Wat de uitvoering van het plan-Brokopondo betreft, vroegen sommige leden, of de regering nadere inlichtingen zou willen verstrekken over het feit, dat met de uitvoering van dit plan een Frans ingenieursbureau is belast. Deze leden meenden, dat Nederlandse ingenieurs dit project evengoed zouden hebben kunnen uitvoeren en dat, nu dit niet aan Nederlandse ingenieurs is opgedragen, dit feit schade doet aan de Nederlandse naam op dit gebied in het buitenland. Verscheidenen meenden, dat het noodzakelijk is althans globaal te weten, op welke wijze de opgewekte energie kan worden aangewend. Vele andere leden konden zich met deze redenering moeilijk verenigen. Hun kwam de opzet van het Brokopondo-plan niet ongemotiveerd voor, omdat toch verwacht kan worden, dat, wanneer waardevolle mineralen gevonden worden, de energie van het Brokopondo-plan economisch aangewend zal kunnen worden. Met name noemden deze leden de aluminium-industrie, welke ook in het kader van de Nederlandse industrialisatie van groot belang moet worden geacht.

MR. TERMEULEN 8 OCTOBER NAAR DE ANTILLEN

's GRAVENHAGE, 5 Oct. — Mr. H. Termeulen, president — commissaris van de Mijn Maatschappij is aangewezen om naar Willemstad te gaan ten einde besprekingen te voeren met de Antilliaanse regering. Op Zaterdag 8 October zal hij naar Curacao vliegen.

Engelse regering beschuldigt Saoedi Arabie

Koning wil olierijke oase (onder Britse bescherming) overweldigen

Engeland heeft Saoedi-Arabie beschuldigd van poging tot omkoperij ter verkrijging van de macht over de oase Boeraimi aan de Perzische Golf, een gebied, dat rijk aan olie is. Tevens beschuldigde Engeland dit land van beinvloeding van het internationale scheidsgerecht, dat moest bemiddelen in het geschil tussen beide landen over de oase.

Het Britse ministerie van buitenlandse zaken deed deze beschuldiging in een verklaring, waarin wordt uiteengezet, waarom het Britse lid van het scheidsgerecht zich de vorige maand uit de zittingen in Geneve terugtrok. Volgens de verklaring zou een agent van Saoedi-Arabie namens de koning van dit land aan een broer van de Emir van het onder Britse bescherming staand klein vorstendom Aboe Dhabi, ruim NAf. 150 millioen hebben aangeboden voor een staatsgreep tegen de Emir. Indien de staatsgreep zou gelukken, zou de broer van de Emir de aan de Britse maatschappij verleende olieconcessie moeten intrekken en aan een Amerikaanse maatschappij moeten geven. De regering van Saoedi-Arabie zou volgens de Britse verklaring de Irak Petroleum maatschappij, waarin Engeland grote belangen heeft, van het olieveld in Aboe Dhabi weren en de exploitatie gunnen aan de Aramco. De regering van Saoedi-Arabie beschikt over enorme rijkdommen. In 1954 werd door de Aramco aan Saoedi-Arabie bij een olieproductie van 42 millioen ton een bedrag van ruim NAf. 0,5 milliard betaald.

Opnieuw een brand in het winkelcentrum van San Nicolas

Schade door snel ingrijpen beperkt

SAN NICOLAS.: — Gistermiddag omstreeks half één werd er brand gemeld in de winkelzaak van Hickinson in de B.v.d.V. Zeppenfeldtstraat te San Nicolas. Onmiddellijk rukte de brandweer met de hoge-drukspuit uit. Daar bij aankomst door de onder-inspecteur C. Attema, die het blussingswerk leidde, werd geconstateerd, dat de brand zich ernstig liet aanzien, werd er terstond „groot alarm" gemaakt. Doordat de spuitgasten echter kort na het uitbreken van de brand aanwezig waren en direct met de bestrijding van het vuur konden beginnen, slaagden zij er in het vuur in ongeveer tien minuten tijds meester te worden. De twee andere brandspuiten, die ter plaatse aanwezig waren en gereed stonden om in te grijpen, behoefden zo goed als niet aan het werk gezet te worden.

Bij deze brand in de zakenwijk van San Nicolas bleek voor de zoveelste maal, dat de eerste klap een daalder waard is. Doordat de politie direct gewaarschuwd werd, de brandgasten onmiddellijk konden uitrukken en de hoge-drukspuit in de tijd van twintig seconden spuitklaar is en een veel grotere bluscapaciteit heeft dan een gewone waterspuit, kon gisteren gelukkig erger worden voorkomen.

Omtrent de oorzaak van het uitbreken der brand tast men nog meer of minder in het duister. Het leek er gisteren op, dat de brand ontstaan was in een soort magazijn, dat zich achter in de winkel bevond. De recherche heeft het onderzoek in handen.

Onder de talrijke belangstellenden voor de brand bevonden zich de Commissaris van Politie mr. H.C. Willemsen, inspecteur J. Th. Sprockel en de heren P.M.M. Verheydt en R. Houtzagers van de Fatum, waarbij de zaak van Hickinson verzekerd is.

Nog geruime tijd nadat het vuur geblust was is de H.D.-spuit ter plaatse gebleven om in te kunnen grijpen in geval het vuur opnieuw zou uitbreken.

BOTSING TUSSEN MOTORFIETS EN VUILNISWAGEN

SABANETA.: — Op de Hoofdweg ter hoogte van de zijweg naar het kamp te Savaneta vond gistermiddag een botsing plaats tussen de motorfiets A-9 komend uit de richting Oranjestad en de vuilniswagen D-704. Het ongeluk gebeurde, toen de vuilniswagen linksaf de weg naar het Marinierskamp wilde inslaan.

Gevolg van de aanrijding was, dat de motorrijder F.D. een gebroken been opliep en na in het kamp Eerste Hulp te hebben ontvangen naar het San Pedro Hospitaal moest worden overgebracht. Zijn vervoersmiddel werd voor Fl. 300,— beschadigd, terwijl de vuilnisauto een schade van ongeveer Fl. 150,— opliep.

Het onderzoek naar de schuld is nog gaande.

PASSAGIERS OP HET MS. „WILLEMSTAD" MET BESTEMMING ARUBA

De navolgende passagiers bevinden zich aan boord van het ms. „Willemstad" van de K.N.S.M., dat de 29e September van Amsterdam vertrok: de heer W.L. van de Beek met echtgenote en drie dochters, de heer R.A. Richardson en de heer T.D. Evers met echtgenote en baby.

DE NIEUWE KAPITEIN VAN HET MS „WILLEMSTAD"

O'STAD.: — Naar wij van officiële zijde vernamen is kapitein L. Stobbe onlangs benoemd tot de nieuwe gezagvoerder van het ms. „Willemstad", een van de beide vlaggeschepen van de K.N.S.M. Alszodanig volgde hij dus de thans gepensioeneerde kapitein R.P. Dros op, wiens afscheid de 24e Augustus j.l. op Aruba met een intieme receptie aan boord gevierd werd. Kapitein Stobbe was het laatst gezagvoerder op het ss. „Cottica" van de K.N.S.M.

LUCHTMILLIONNAIRS IN GOUD, ZILVER EN BRONS

Eén vrouw en 63 mannen werden kortgeleden opgenomen in de rijen van luchtmillionnairs van de „Vliegende Hollander". Op zeven October de dag waarop 36 jaar geleden de KLM werd opgericht, zijn voor de vierde maal aan bemanningsleden, die daarvoor op grond van het door hen bereikte aantal vlieg-uren in aanmerking komen, de KLM-vliegurenpenning als maatschappij-onderscheiding uitgereikt.

Een gouden legpenning, die meer dan 20.00 vlieguren vertegenwoordigt werd overhandigd aan gezagvoerder F. van Breeman en aan de radio-telegrafisten 1e klas H. Buytendijk en J.J. Spanjaard. Voorts werd aan 12 bemanningsleden een zilveren penning (15.000 vlieguren) en aan 49 een brozen penning (10.000 vlieguren) uitgereikt.

Op Curacao werd de bronzen penning uitgereikt aan de vlieger F. Overeynder en de steward W.R. Lobato, Dezen hebben resp. 10.052 en 10.300 vlieguren op hun naam staan.

Voor de eerste maal in het bestaan van de K.L.M. is een stewardess onder de luchtmillionnairs. Mej. M.S.J. Kremer heeft 10.161 uren op haar naam gebracht — hetgeen neerkomt op ca 4 millioen afgelegde kilometers — en uit dien hoofde kreeg zij een bronzen penning. Rietje Kremer is waarschijnlijk de eerste stewardess ter wereld, die meer dan 10.000 uren in de lucht heeft doorgebracht.

Elk van de bemanningsleden, die de 7e October in de K.L.M.-cantine op de luchthaven Schiphol voor het voetlicht traden, kan zich dus luchtmillionnair noemen, maar tezamen met de 147 K.L.M.vliegers, boordwerktuigkundigen, telegrafisten en stewards, die reeds eerder met een penning onderscheiden werden, vormen zij een „multi-millionnaire familie", die meer dan 'n milliard kilometer in dienst van 's werelds oudste luchtvaartmaatschappij heeft afgelegd.

Deze afstand vertegenwoordigt 1.300 retourvluchten naar de maan, zodat men stellen mag, dat van de dragers van de K.L.M.-vliegurenpenning ieder gemiddeld een afstand heeft afgelegd, gelijk aan 12 „ruimtevluchten".

VERKIEZINGEN IN INDONESIE

In Indonesië speelt zich op het ogenblik iets af, dat de belangstelling heeft van de gehele wereld. Men is daar nl, bezig met verkiezingen, de eerste verkiezingen, waaraan door vrouwen mocht worden deelgenomen. Foto links: de Indonesische president Soekarno, op het punt zijn stembiljet te laten glijden in een stembus, welke angstvallig wordt bewaakt door twee officieren van het leger. Foto rechts: een typerend beeld van deze verkiezingen: enige stemmentellers in een stembureau in Djakarta, omringd door een groot aantal vrouwelijke belangstellenden, bezig met hun werk, dat nu meer dan ooit ook de vrouwen aansprak.

Verslag van de jongste activiteiten van de Caraibische Commissie

(deel II)

STIMULERING VAN DE WONINGBOUW VOLGENS DE „HELP-UZELF" METHODE

Omtrent de onderscheidene projecten voor volkswoningbouw volgens de methode van zelf doen die nu in uitvoering zijn, wijst het verslag er op dat „de regeling krachtens welke de deskundigen in volkshuisvesting volgens de methode van bouw door zelfdoen, door het voormalige Amerikaans bureau voor hulpverlening aan het buitenland (Foreign Operations Administration) thans Bureau Internationale Samenwerking (International Cooperation Administration) aan de landen, die van de diensten van de Caraibische Commissie gebruik maken, gehandhaafd bleef en aanzienlijk werd uitgebreid gedurende de verslagperiode. Thans zijn er vijf dergelijke deskundigen in volkshuisvesting gedetacheerd bij de Commissie.

Met nadruk op het feit dat men thans in het hele Caraibische gebied steeds meer waardering gaat krijgen voor de benadering van de volkshuisvesting langs de methode van bouw door zelfdoen, vervolgt het verslag dat vele overheden bouw-programmas hebben aangevangen, waarin deze methoden zijn opgenomen en maatregelen hebben genomen voor de financiering, zoals b.v.: Antigua, Barbados, Brits Guyana, Grenada, Jamaica, Puerto-Rico, St. Kitts, St. Vincent, Suriname en Trinidad. „Sedert Augustus 1952, Puerto-Rico niet meegerekend, aldus het verslag, zijn er 2400 woningen gebouwd of in aanbouw volgens de methode van gesubsidieerde zelfbouw in diverse mate.

Ter nakoming van een aanbeveling van de Vijfde West Indische Conferentie is een serie artikelen over de vormen van internationale technische bijstand, die in het Caraibische gebied verkregen kan worden, de procedures om dergelijke bijstand te krijgen en de gemaakte vooruitgang, verschenen in het maandblad dat de Commissie uitgeeft „the Caribbean" (voorheen de Monthly Information Bulletin) ter voorlichting van de landen die van de diensten van de Commissie gebruik maken. Het verslag beschrijft de technische hulp die ontvangen werd van Januari 1953 tot December 1954 van verscheidene liehamen van de V.N. De onderwerpen zijn wijd uiteen lopend zoals: houtzagerij en erediet verlening, welvaartszorg op het land, insecten bestrijding, veefokkerij en volkshuisvesting.

Talloze conferenties

Van de navolgende conferenties, die onder auspicien van de Commissie gedurende de verslagperiode werden gehouden, worden bijzonderheden verstrekt. De Conferentie over Caraibische houtsoorten, De Eerste Caraibische Visserij Seminarie, de Derde Bijeenkomst van het Orkaan Comité voor het Oosten van het Caraibische gebied; de Conferentie voor bevordering van de Handel, de Geeombineerde conferentie omtrent Onderwijs en Landbouw klein bedrijven (in samenwerking met de UNESCO). De Commissie nam ook deel aan de organisatie van het Caraibische Centrum voor ontwikkeling van de Landbouw voorlichting te Mona, Jamaica, in Augustus 1954.

Het verslag van de Zesde West Indische Conferentie geeft de conclusies van de drie Comité's van de Conferentie die handelen over het verslag van de Secretaris Generaal en over twee speciale onderwerpen- Volksopvoeding in het algemeen en met betrekking tot Economische en Sociale Ontwikkeling, alsmede Landbouw in klein bedrijven. De uitgave besluit met negen bijlagen, waarin onder meer voorkomt de samenstelling van de Caraibische Commissie, de Caraibische Raad van Onderzoek en de Comité's ervan, publicaties en studies over de voorgaande twee en een half jaar en deelnemers aan de Zesde West Indische Conferentie.

Het verslag is in Kent House te koop voor 25 dollarcent.

WIJ NOEMEN LISETTE'S BROERTJE

JOHANNES AGE

H. BAKKER — KEMMINK
J. AGE BAKKER

Tijdelijk:
San Pedro Hospitaal
Oranjestad.

Lago Colony 25
Sint Nicolaas
Aruba, 5 October 1955

HET BEGIN IS ER VOOR BRUSSELS WERELDTENTOONSTELLING.......50

Tijdens een bijzondere plechtigheid in Brussel heeft koning Boudewijn van België de gebruikelijke perkamenten oorkonde geplaatst in de eerste steen voor een gebouwen complex, dat in 1958 in de Belgische hoofdstad de Wereldtentoonstelling zal herbergen. Meer dan dertig landen, waaronder ook de Sovjet-Unie, hebben reeds toegezegd deel te zullen nemen aan deze expositie, welke gewijd zal zijn aan het thema „Vijftig Jaar Vooruitgang". De foto geeft een beeld van de plechtigheid.

Spanning in Argentijnse vakverenigingen

DRIE CONSERVENFABRIEKEN IN ARGENTINIE STAKEN

BUENOS AIRES. — De arbeiders in drie grote vlees-conservenfabrieken in Argentinie zijn gisteren in staking gegaan. De fabrieksterreinen werden door militairen bezet. Het is het eerste voorval van arbeidsonrust in het land sinds de regering van Lonardi de vorige maand aan het bewind kwam. Tot nu toe is geen melding gemaakt van ongeregeldheden. De getroffen fabrieken zijn Brits, Amerikaans en Argentijns bezit. In de fabrieken van Armour, Swift en La Blanca wordt normaal gewerkt.

De staking geldt als protest tegen het overnemen van de vakbondsleiding door de voormalige leider Cipriano Reyes. Reyes, die een boezemvriend was van Perón vóór deze constitutioneel president was, was de man, die de arbeiders op 17 October 1945 op de Plaza de Mayo verzamelde en de vrijlating van Perón uit de gevangenis bewerkstelligde. Reyes werd later, nadat hij zitting in het parlement had genomen, beschuldigd van poging tot moord op Perón in de gevangenis geworpen. De vorige maand werd hij door de revolutionnaire overheid op vrije voeten gesteld.

Woensdag verdreef Reyes, gesteund door enkele vrienden, de Peronistische vakbondleiders uit hun kantoor, nam de leiding over en begon een onderzoek naar de werkzaamheden van de vakbond.

De vurigheid van de onafhankelijke werknemers om Peronisten van hun functies te ontheffen, heeft in enkele vakbonden aanzienlijke spanning verwekt. De havenarbeiders wonnen Woensdag de eerste ronde met een plotselinge staking ten gunste van de oude Peronistische leiders. Het ministerie van arbeid stelde de arbeiders in het gelijk en stuurde de politie erop af om het hoofdkwartier aan het oude bestuur terug te geven. Enkele uren later werd in het havengebied normaal gewerkt. Aan de andere kant juichten andere bonden als die van hotelpersoneel en de 30.000 leden sterke bond van petroleumarbeiders de bemoeiing van de revolutionnaire comité's toe, terwijl de toestand bij de bond van spoorwegpersoneel, die eveneens door anti-Peronisten is overgenomen, nog onzeker is.

De spanning in verschillende vakverenigingen was voor de algemene secretaris van het algemeen vakverbond, Hugo DiPietro, aanleiding om een brief te richten aan president Lonardi, waarin hij protesteerde tegen „de gewelddadige bezetting van kantoren van vakbonden door mensen, die veelal in generlei verhouding tot de betrokken organisaties staan". DiPietro gaf Lonardi de verzekering, „dat onze mensen nimmer de oplossing van welk arbeidsprobleem ook in de weg zullen staan" en zei, dat elke bond bereid is verkiezingen te houden om nieuwe bestuursleden te kiezen onder toezicht van ambtenaren van het ministerie van arbeid. Volgens onbevestigde berichten heeft DiPietro en het bestuur van het algemeen vakverbond hun mandaat aan het hoofdbestuur van het verbond beschikbaar gesteld.

NED. ELFTALCLUB OEFENT OP AKENSE RODE AS

AMSTERDAM: — De Nederlandse elftalclub heeft officieel het nieuwe oefenveld bij het Olympisch Stadion in gebruik genomen. Onder leiding van trainer Merkel deden de spelers hier baloefeningen, maar het de laatste tijd op het programma staande partijtje tegen jeugdspelers werd toch nog op de grasmat in het stadion gespeeld. Wiersma, Heijnen en Kuys, die de volgende dag in Den Bosch moesten spelen, waren niet aanwezig. Het Nederlandse elftal werd nu geformeerd door De Munck, Klaassens, Schaap, Van der Hart, DeBruyckere, Timmermans, Rijnvis, de B-spelers Heerschop (Donar), Goedhart (DWV), en Schouten (Feyenoord) en de jeugdspeler Wijkhuizen (HFC), de enige amateur in het gezelschap, want ook de jeugdploeg bestond geheel uit profs.

Het nieuwe oefenveld ligt achter het stadion en grenst aan de bijvelden. Het heeft een toplaag van Akense rode as, een bijproduct van de staalhoogovens in het Roergebied. Behalve in Duitsland worden dergelijke velden in Nederland reeds gebruikt door militairen. Het voordeel is, dat men onder alle weersomstandigheden kan oefenen en dat de grasmatten gespaard blijven. Het veld is 90 meter lang en 47 meter breed en wordt geheel bestreken door 24 lampen van elk 1.000 Watt, verdeelde over vier lichtmasten. Het veld is ook geschikt voor het uitleggen van velden voor basketbal, volleybal, korfbal, tennis en natuurlijk voor de training van andere velsporten.

LUCEBERT NAAR OOST DUITSLAND

AMSTERDAM: Het „enfant terrible" van de moderne Nederlandse poëzie, dat de laatste jaren onder het pseudoniem van Lucebert menigmaal stof heeft doen opwaaien — litterair zowel als maatschappelijk — gaat ons land verlaten. Een ontmoeting in 1949 met de Oostduitse dichter en schrijver Bert Brecht heeft nu namelijk tot een uitnodiging geleid, waarbij aan Lucebert en diens gezin een verblijf, compleet met woning en studiebeurs, in Oost-Berlijn is aangeboden.

De experimentele dichter heeft het aanbod aanvaard, mede doordat zijn woning in Bergen, een oude boerderij, moet worden afgebroken; „Ik zat daarom toch scheef, de komende winter", zo meende hij.

Lucebert ontkent dat enige politiek bij deze „verhuizing" een rol zou spelen. „Wanneer ik dat merk ben ik zo weer vertrokken", zei hij. Alvorens zijn atonale arbeid achter het ijzeren gordijn te verplaatsen, zal Lucebert eerst nog een maand lang door Bulgarije gaan reizen.

VOORBEREIDING VOOR INTRODUCTIE TURBOPROP-VLIEGTUIGMOTOREN DOOR DE K.L.M.

Met het oog op de aanschaffing door de K.L.M. van negen Vickers-Viscount 803 en van twee Fokker F. 27 „Friendship" vliegtuigen, heeft de luchtvaartmaatschappij besloten tot de aankoop van volledig opleidingsinstrumentarium voor de Rolls Royce schroefturbine. De Viscounts en Friendships, die omstreeks 1957 en 1958 worden afgeleverd, zijn beiden voorzien van deze turbopropmotoren.

Door de aankoop van dit opleidingsmateriaal is de K.L.M. reeds geruime tijd vóór de introductie van deze toestellen in staat om het betrokken vliegend personeel met de bijzonderheden van dit type vliegtuigmotoren volledig vertrouwd te maken.

Het materiaal bestaat o.m. uit schematische wandplaten, doorsneden van de voornaamste motoronderdelen, zoals compressoren, turbines, verbrandingskamer, propellervertragingssysteem etc. en voorts uit een projector met lantaarnplaatjes en filmstrips, 250 handboeken en het benodigde gereedschap.

De Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties, Dag Hammerskjöld, (links) en een van zijn assistenten bekijken een van de drie handgeweven kleden, een gift van de Womens Organisations of the Presbyterian Church in de Verenigde Staten. De waarde van de drie kleden, die afkomstig zijn uit Ecuador, wordt geschat op $ 6.000,—.

ARUBAANSE COURANT
Uitgeefster: Arubaanse Drukkerij en uitgevers & Publiciteit Mij. N.V.
Awakatistraat 3, tel: 1116 en 2116 O'stad.
Directeur-Hoofdredacteur: G. J. Stearns
Abonnementsprijs Fl. 2.50 per maand
Gedrukt bij Drukkerij „DE STAD" N.V.

AGENDA

Donderdag 6 October

BIOSCOPEN
DE VEER THEATER 8.30 p.m.: „The secret fury"
RIALTO 8.00 p.m.: „Prisoner of war"
PRINCIPAL 8.00 p.m.: „Desperate moment"
AURORA 7.00 p.m.: „Tower of London"
SAVANETA 7.30 p.m.: „Lente in Italië"

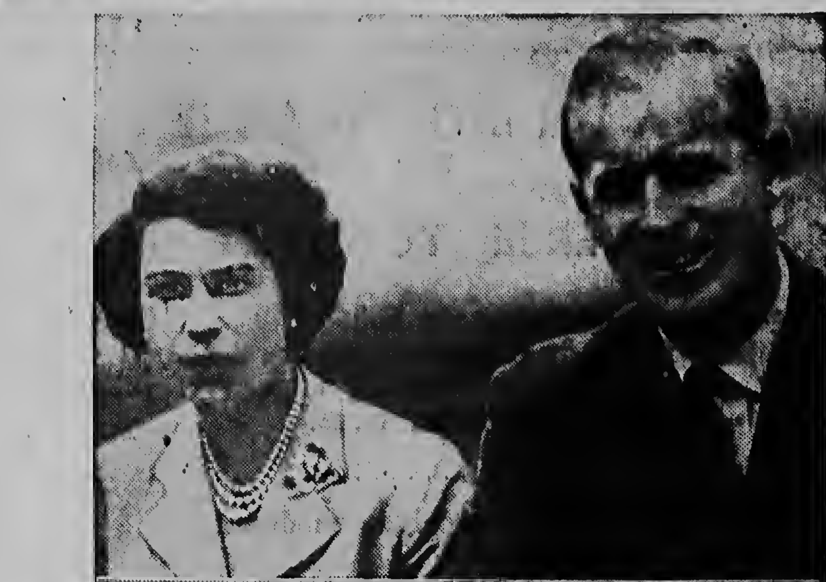
APOTHEKEN
Oranjestad: Botica Aruba
San Nicolas: Botica San Lucas

VROEDVROUW, ZIEKEN- EN KRAAMVERPLEEGSTER
Zuster M. v.d. Mark, tel. 1557, Rendweg 4, Dakota, Oranjestad.
Zr. Braumuller, Nassaustraat 42, Telefoon 1355

RADIO KELKBOOM
11.30 Opening
11.33 Musica (anuncios)
12.00 Lunchmuziek
12.25 Nieuwsberichten
12.40 Musica (anuncios)
1.30 Sluiting
5.30 Opening
5.33 Musica (anuncios)
6.00 „Alle hens" 'n programma voor en door de mariniers
6.15 Cumpleaños feliz
6.30 Dinermuziek
7.00 Noticias (Pap.)
7.15 Musica (anuncios)
7.45 Nieuwsberichten
8.00 Musica (anuncios)
8.15 Colgate Palmolive presenta „Frente al Pecado de Ayer"
8.30 Peticiones
9.00 Programma verzorgd door C.C.A. Letterkundige Rubriek o.l.v. T.J.M. Versteeg. Muziek: Eerste deel van de 8ste Symphonie Kleine pianowerken, gespeeld door Marinus Flipse
10.00 Sluiting

LUCHTPOSTSLUITINGEN
Antigua: Maandag 14.00 en Woensdag 9.00.
Argentinie: Maandag 14.00, Woensdag 9.00 en Zaterdag 14.00.
Bolivia: Maandag 14.00 en Zaterdag 14.00.
Bonaire: Maandag 16.00, Woensdag 9.30 en 16.00. Vrijdag 9.30 en 16.00 en Zaterdag 16.30.
Brazilie: Maandag 14.00, Woensdag 9.00 en Zaterdag 14.00.
Br. Guiana: Maandag 14.00, Woensdag 9.00 en Zaterdag 15.30
Canada: Dinsdag 10.30, Donderdag 10.30 en Zaterdag 16.00
Canal Zone: Maandag 16.00, Woensdag 9.00 en Zaterdag 15.30.
Chile: Maandag 14.00, Woensdag 9.00 en Zaterdag 14.00.
Colombia: Maandag 16.00, Donderdag 16.00 en Vrijdag 16.00.
Costa Rica: Maandag 16.00 en Donderdag 16.00.
Cuba: Dinsdag 10.30, Donderdag 10.30 en Zaterdag 10.30.
Curacao: Maandag 9.30 en 16.00, Dinsdag 16.00, Woensdag 9.30 en 16.00 Donderdag 16.00, Vrijdag 9.30 en 16.00 en Zaterdag 16.30.
Ecuador: Woensdag 9.00 en Zaterdag 15.30.
El Salvador: Maandag 14.00 en Donderdag 16.00
Europa: Maandag 15.30, Woensdag 16.00, Donderdag 16.00 en Zaterdag 16.00.
Fr. Guiana: Maandag 14.00.
Guadeloupe: Maandag 14.00 en Woensdag 15.30.
Guatemala: Maandag 16.00 en Donderdag 16.00.
Haiti: Dinsdag 16.00 en Vrijdag 16.00.
Honduras: Maandag 14.00 en Zaterdag 14.00.
Br. Honduras: Maandag 14.00 en Zaterdag 14.00.
Jamaica: Maandag 9.30, Dinsdag 10.30, Woensdag 9.30, Donderdag 10.30, Vrijdag 9.30 en Zaterdag 10.30 en 16.00.
Martinique: Maandag 14.00 en Woensdag 15.30.
Mexico: Maandag 16.00 en Donderdag 16.00.
Montserrat: Maandag 14.00 en Woensdag 9.00.
Nicaragua: Maandag 16.00 en Donderdag 16.00.
Panama: Maandag 16.00 en Zaterdag 15.30.
Paraguay: Maandag 14.00 en Zaterdag 14.00.
Peru: Woensdag 9.00 en Zaterdag 15.30.
Pto. Rico: Maandag 15.00, Woensdag 15.00 en Vrijdag 16.00.
Sto. Domingo: Dinsdag 16.00, Donderdag 16.00, Vrijdag 16.00 en Zaterdag 16.00.
St. Kitts Woensdag 15.30.
St. Maarten enz.: Woensdag 16.00.
Suriname: Donderdag 16.00 en Zaterdag 15.30.
Trinidad enz.: Dinsdag 15.30 en Zaterdag 15.00.
Uruguay: Maandag 14.00, Woensdag 9.00 en Zaterdag 14.00.
Venezuela: Maandag 15.00, Dinsdag 15.00, Woensdag 15.00, Donderdag 15.00, Vrijdag 16.00 en Zaterdag 15.00.
Maracaibo: Dinsdag 15.00, Donderdag 15.00, Vrijdag 16.00 en Zaterdag 16.00.
Ver. Staten van Noord Amerika: Maandag 9.30, Dinsdag 10.30, Woensdag 9.30, Donderdag 10.30, Vrijdag 9.30 en Zaterdag 10.30 en 16.00.
9.00.
Virg. Eilanden: Maandag 14.00 en Woensdag

BOEKERIJ EN LEESZAAL
volwassenen: iedere middag van 14.30 - 17.30 uur; Zaterdags des morgens van 9 - 12 uur; en des middags van 14.30 - 17.00 uur
Dinsdag en Vrijdag des avonds van 19.30 - 20.45 uur.
kinderen: Maandag, Woensdag en Donderdag van 14.30 - 17.30; Zaterdags van 9.00 - 12.00 en van 14.30 - 17.00 uur.

Aki riba nos por weita un foto recientemente saca di e Familia Real Ingles. Na Balmoral, e lugar di vacaciones di Reina Elisabeth, e Pareha Real ta weitando cu masha atencion un pustamento entre nan dos yiunan. Despues e chiquitonan tabata pasa un rato mas riba schommel.

PAGINA TRES

Prome demonstracionnan na Argentina contra decision di gobierno nobo

Gobiernu mester a interveni pa evita mas irregularidad

BUENOS AIRES. — E obreronan den e tres fabricanan di conserva na Argentina a cuminsa welga ayera. Militarnan a ocupa e terenonan di fabrica. Esaqui ta e promé caso di inquietud den trabou, desde qu e gobiernu di Lonardi a bini na poder luna pasa. Te ainda no tabatin mencion di ningun irregularidad. E fabricanan, qu ta sufriendo, ta propiedad ingles, mericano y argentino.... Den e fabricanan di Armour, Swift y La Blanca nan ta trahando normalmente. E welga aqui ta como protesta contra tumbamentu di direccion di e organisacionnan di fishi pa e ex-lider Cirpiano Reyes, quen tabata un amigu intimo di Peron, promé qu esaqui a bira president constitucional, tabata e homber, quen a reuni e obreronan riba Plaza de Mayo dia 17 di october 1945 y realisa liberacion di Peron for di prison.

Despues qu Reyessa tuma sesion den parlamento, nan a hink'e den prison, riba asusacion di atentado di suicido di Peron. Luna pasa e gobiernu revolucionario a pone den libertad. Ayera Reyes, qu yudansa di algun amigu, a saca e lidernan di organisacion Peronista for di nan oficina, el a tuma direccion yel a cuminsa un investigacion riba a trabounan di e organisacion aki.

E ardor di e obreronan independiente, pa quta e Peronistanan for di nan puesto, a causa hopi exitacion den algun organisacion di fishi. E obreronan di waf a gana antayera nan prome ronde cu un welga di repente na favor di e lidernan Peronista bieeuw.

Ministerio di trabou a duna e obreronan rason y a manda Polis, pa duna e cuartel general back na e directiva bieuw. Algun ora despues nan tabata traha normalmente, atrobe den e teritorio di haf.

Na otro banda otro organisacion, manera personal di hotel y e 30.000 miembronan di compania di petroleo ta aplaudi e intervencion di e comite revolucionario, mientras cu e situacion di e organisacion di personal di ferrocaril, qu e anti-Peronistanan a tuma over tambe, no ta masha sigur.

E exitacion den e diferente organisacionnan di fishi tabata motibu pa e secretario general di organisacionnan di fishi general, Hugo di Pietro, pa manda un carta pa president Lonardi den cual el a protesta contra „ocupacion violente di oficinanan di organisacionnan di fishi pa hendenan quen pas parti no ta pertenece na ningun organisacion.

Di Pietro a duna Lonardi e siguransa, „qu nos hendenan nunca lo no stroba e solucion di ningun problema di trabao", y el a bisa, qu cada organisacion ta dispuesto na tene eleccion pa eligi miembronan di directiva nobo bou di superviscion di funcionarionan di ministerio di trabao.

Segun noticianan sin confirmacion Di Pietro y e directiva supremo di e organisacion general di fishi a pone nan puesto na directiva general di e organisacion.

ULANDES POSPONE ULANDES PROSPONE

NEW YORK — E discusionnan riba e decision di Ulanda, pa no manda, pa no manda informacion mas pa Nacionnan Uni tocante Surnam y Antiyanan Neerlandes, a queda prospone antayera pa e Comision di Gobernacion te na un otro momentu di e sesion. E peticion pa esaqui a bini di mr. H.A. Helb, delegado ulandes.

El a bisa e comision, Su Mahestad Le Reina ta bai haci un bishita oficial na e paisnan aqui y qu e premiernan di e dos paisnan, qu mester tene e debat den e comision, lo por biaha pa New York despues di e bishita aqui numa.

LEONES DI HOLLANDIA A DERROTA TRAPPERS 2-1

(Di nos Sportreporter)

ORANJESTAD. — Bao direccion di referee de Freitas a tuma luga dia Mars anochi den Wilhelminastadion e partido di Hoofdklasse campeonato 1955 entre Hollandia, campeon Reserve Hoofdklasse 1954 y Trappers, subcampeon Hoofdklasse 1955. Di parti di publico e interes por tabata mehor. E muchanan di Hollandia a forza y domina wega casi tur ora. Tras di otro shot nan duro di e linea di atake di e leonnan tabata rebota contra di lata. Especialmente Coty Lopez tabata falla varios biaha den e prome mitad. Aunke cu Jossy Tromp no tabata den su forma habitual el a pone keeper Werleman di Trappers traha basta.

Defensa di e muchanan di Sta. Cruz tabata traha cu alma y cuerpo y aunke cu e presion ariba nan den e promer mitad tabata hopi nan a logra tene nan goal limpi den e mitad aki. Linea media di Hollandia no tabata tin hopi trabao pa kibra e poco atakenan di Trappers den promer mitad. Beto Penja cu su companjeronan no por a logra forma ningun bon combinacion promer cu halftime. Ambos aleronan di Hollandia tabata pone bunita voorzet, pero e falta di Peews Tromp, kende ta lesiona, tabata notable. Un tras di otro e pasenan aki tabata sigui sin ningun di e hungadornan cu ta forma e trio meimei adilanti probecha di nan. E segundo mitad ta cuminza cu score empata na cero. Hollandia ta continua cu su atakenan, pero no por logra nada. En cambio den e linea di atake di Trappers ta surgi varios combinacion cu ta trece nan te den porta di goal, pero den e promer oportunidad Yendi Croes ta shot duro over. Den nan proximo atake Beto Penja ta haci un bunita rush for di un pase largo, pero ora cu Keeper Dodo Farro ta drente e ta shot na banda y un bon chens ta bai perdi. Meimei di tereno ta sosede un incidente entre Juan Maduro di Trappers y Werleman di Hollandia. Ora cu e dos futbolistanan aki kier cambia pa boxeo referee de Freitas cu tur razon ta retira tur dos for di tereno. Ni cinco minuut despues rechtsbuiten Vingal di Hollandia ta worde lesiona y Peews Tromp ta drenta ocupa su puesto. E delanteronan di Hollandia mes ora ta hanja mas entusiasmo cu nan hungador estellar den accion y atake tras di otro ta worde forma. Un contraatake di Trappers ta hera resulta fatal pa Hollandia, pero rechtsbuiten Beto Penja despues di un fantastico corring, ta shot over di goal. E ocasion aki ta bolbe ripiti pa Beto pero indudablemente esaki no ta anochi cu Beto por hanja e meta. Jossy Franken ta ricibi e sake di back Mattheew y ta forma bon combinacion cu linksbuiten Orman. Esaki ta entrega e cuero na Peews, kende ta haci un pase scerpi entre e dos backnan pa midvoor Coty Lopez, kende ta percura pa e promer anotacion, despues cu e bala a rebota for di man di Keeper Werleman cu a sali pa corta e pase. 1—0 na favor di Hollandia. Siete minuut despues, ora cu tin 35 minuut despues di half, Lopez ta bolbe anota cu un shot duro y abao den hoeki pa aumenta e ventaha di su equipo. E goal aki ta producto di un bon combinacion entre Lopez y Peews Tromp. 2—0 na favor di Hollandia. E jovennan di Santa Cruz no ke baha cobez y ta cuminza forma atake. Yendi Croes ta purba cu un shot di leew pero e bala ta bai over. Den di 37 minuut inesperadamente e unico tanto di Trappers ta worde anota. Rechtsbinnen Manchi Geerman ta haci un voorzet, cu ta provoca keeper Dodo Farro sali pa intercepta, pero e ta calcula e bala malo y esaki ta pasa bao su curpa sigui den goal. 2—1 na favor di Hollandia. Sin ningun cambio e partido aki a yega na su fin. Nos ke haci un remarka tocante e score-board cu tin poni banda di e horlogi di wega na Stadion. E gesto di a regala un scoreboard ta masha laudable ya cu esaki ta algo masha util, pero e tamanjo cu e scoreboard aki tin ta haci cu e regalo no ta completo ya cu sin un verrekijker ta imposibel pa for di tribune hende por mira kiko ta marca ariba e scoreboard. Nos ta sigur cu tin hopi hende cu a bai mira wega na Stadion no a nota mes cu tin un scoreboard poni banda di e horlogi. E intencion nos ta sigur ta masha bon y tambe lo ta algo cu e fanaticonan di nos deporte rey lo aprecia hopi, pero na e forma aki e scoreboard no tin ningun utilidad. Nos ke propone pa e firma of persona cu a haci e bunita gesto aki laga traha uno mas grandi cu si por worde usa sin peliger pa wowonan di e fanaticonan di futbol.

Pa avisο y tur correspondencia pa Arubaanse Courant, dirigi bo na: Awakatistr. 2, Oranjestad Tel. 1116 y 2116 Suscripcion Fl. 2.50 pa luna, pago adelante.

AGENDA

Diahuebs 6 October

CINE

DE VEER THEATER 8.30 p.m.: „The secret fury"
RIALTO 8.00 p.m.: „Prisoner of war"
PRINCIPAL 8.00 p.m.: „Desperate moment"
AURORA 7.00 p.m.: „Tower of London"
SAVANETA 7.30 p.m.: „Lente in Italië"

PARTERA, ENFERMERA, etc.

Zuster M. v.d. Mark, tel. 1557, Rondweg 4, Dakota, Oranjestad.
Zr. Braumuller, Nassaustraat 42, Telefoon 1355.

RADIO KELKBOOM

11.30 Opening
11.33 Musica (anuncios)
12.00 Lunchmuziek
12.25 Nieuwsberichten
12.40 Musica (anuncios)
1.30 Sluiting
5.30 Opening
5.33 Musica (anuncios)
6.00 „Alle hens" 'n programma voor en door de mariniers
8.15 Cumpleaños feliz
8.30 Dinermuziek
7.00 Noticias (Pap.)
7.15 Musica (anuncios)
7.45 Nieuwsberichten
8.00 Musica (anuncios)
8.15 Colgate Palmolive presenta „Frente al Pecado de Ayer"
8.30 Peticiones
9.00 Programma verzorgd door C.C.A. Letterkundige Rubriek o.l.v. T.J.M. Versteeg. Mahler: Eerste deel van de 8ste Symphonie Kleine pianowerken, gespeeld door Marinus Filipse
10.00 Sluiting

CUMPLEANJOS FELIZ

Awe a cumpli anja e dos hobencitonan Ramiro y Bruno Ridderstaat. Hunto cu nan majornan, roemannan, tanta y omonan, abuelos y madrinas nos ta desea nan hopi anja mas di bida y salud.

— — —

Riba e mes dia di awe ta cumpli 55 anja Sr. Bruno Francisco Werleman, kende ta ricibi felicitacion di su esposa, jiunan, suegro y nietonan. Nos tambe kier feliciteer Sr. Werleman cu su anja.

— — —

Tambe nos kier feliciteer awe Bruno Dania, ken a cumpli anja awe. Nos ta desea el hopi anja mas di bida y salud.

MR. TERMEULEN TA SALI PA ANTIYANAN DIASABRA

Den Haag — Mr. H. Termeulen, comisario di Mijumaatschappij Curacao, a ser nombra pa bai Willemstad na Antiyanan Neerlandes, pa conferencia cu gobiernu antiyano. Diasabra dia 8 di October lo e sali pa Corsou.

TUR MARINIERS LO BISTI UNIFORME CEREMONIAL DURANTE BISHITA DI PAREHA REAL

ORANJESTAD. — Durante bishita di nos Reina y Su Mahestad Principe Bernardo officialnan y e otro nan lo bisti uniforme ceremonial na tur ocasion oficial. E tenue aki ta tur blanco cu epaulette marine-blauw cu rand cora. Esaki lo ta promer viaja cu tur Mariniers ta bisti e uniforme aki na Aruba.

E CAPITAN NOBO DI MS. „WILLEMSTAD"

ORANJESTAD. — Segun nos a tende oficialmente Capitan L. Stobbe a worde nombra gobernador nobo di m.s. „Willemstad", un di e dos vapor di pasaheros di K.N.S.M. Asina ta cu el a signi Capitan R. P. Dros, cual a worde gepensioneerd, y ken a tuma despedida dia 24 Augustus na Aruba. Capitan Stobbe tabata ultimamente gobernador di ss. „Cottica", tambe vapor di K.N.S.M.

E. BENTLEY FOWLER A BAI TRAHA NA GOBIERNO

ORANJESTAD. — Dia 1 October Sr. Bentley Fowler a bai traha na gobierno. El ta traha na departamento di Personeelszaken na lugar, cu a keda habri for di dia cu Sr. M.S. (Mikel) Kuiperi a bai.

BOKSMENTO ENTRE MOTORCICLETA Y AUTO DI SUSHI

SAVANETA. — Na caminda grandi na altura di e caminda pa bai kamp di Savaneta tabata tin un boks ajera entre un motorcicleta A-9 cu ta bini di Oranjestad y un auto di sushi D-704. E desgracia a sosode ora cu e auto di sushi kier a drenta e caja pa bai Marinierskamp. E coredo di motorcicleta F.D. a kibra su pia y despues di a ricibi promer ajudo den kamp el mester a bai San Pedro Hospital. Su motorcicleta a hanja un danjo di fl. 300.—, y e auto di sushi mas o menos fl. 150.—. Ainda nan ta busca ken tin falta.

ATROBE CANDELA DEN CENTRO DI PACUS NA SAN NICOLAS

DANJO TA POCO COMO NAN A JUDA LIHER

SAN NICOLAS. — Ayera merdia banda di mitar di un nan a avisa cu tin un candela den pacus di Hickinson den B. v.d. V. Zeppenfeldtstraat na San Nicolas. Mes ora brandspuit a sali. Ora cu nan a jega y cu nan a cuminsa paga e candela bao di comando di onder-inspecteur C. Attema cu nan a mira cu e candela ta munstra grave nan a haci mes ora „alarma grandi".

Como brandspuit tabata ey liher y a cuminsa paga candela mes ora nan por a domina e candela den diez minuut. E dos otro brandspuitnan cu tabata ey para pa duna auxilio si mester no tabata tin hopi cos di haci.

E causa di e candela nan no sa ainda. Ayera tabata munstra cu e candela a cuminsa den un sorto di deposito, cu ta tras di e pacus. Recherche ta investiga esaki.

Entre e interresadonan na candela tabata tin Comisario di Polis mr. H. C. Willemsen, Inspecteur J. Th. Sprockel y Senjores P.M.M. Verheydt y R. Houtzagers di Fatum, na unda e pacus aki tabata sigura.

Hopi ora despues cu nan a paga e candela e brandspuit a keda ey pa ta ey si e candela bolbe cuminsa.

PA TAPABISTA DI PECADOR!

pa: TUYUCHI

No. 33

Y asina hunto cu e otro rumannan Hans tabata parti su verdriet y su alegria. Pa Hans casi tanta Elsa no tabata existi den asuntonan familiar. Wel e tanta aqui tabata amable y carinjoso cun'e, pero den asuntonan di cas e tabata cerra Elsa afo. E tabata gusta dokter Felder mas tanto, quende nan tur tabata jama om George. E dokter aqui tabatin mancranan pacifico y tabata pone Hans corda riba su tata defunto. Hans no a sentencia su mama Anna, quende no tabata paga atencion mas n'e, pasobra e tabata considera esaqui como un gesto di e muhe su verdriet, cu a pon'e perde smaak y gracia den tur hende foi dia di morto di su casa. E no a pensa ningun ora cu e tabata desenida, pasobra e tabata considera cu ta e falta grandi di su tata tabata pone e bida awor asina otro den cas.

E atardi ai e notario a priminti di bini y Anna, Wim, Elsa y George tabata sinta ta combersa cu otro den salon.

Y comprendiendo cu awor cu notario ta bai bini a yega su ora di lamta curazon, el a bisa Wim:

„Corda aqui un rato pa bo ta banda di mi sinta, como e yiu di mas grandi, pasobra quizas lo mi tin mester di bo sosten".

„Mi no ta mira e motibo, mama. Mi ta quere cu Om George y tantan Elsa mes lo ta mas cu suficiente hunto cu bo".

„Mi n' quier pone mucho encargo riba bo skouder, esai mi no ta meen naturalmente. Ma mi quier pa foi awor en adelante bo hanja un idea cla di tur cos aqui den. Bo mester queda na altura di un y tur. Ita no tin asina tanto idea dje asuntonan aqui ainda. Y tampoco Jopi no tin nodi di participa den tur asuntonan priva di famia. Dolfi ta mucho hoben tambe ainda y ta boca sol e tin. Pero aunque cu mi no quier pone mucho responsabilidad riba bo skoudernan, sinembargo bo ta un homber y bo mester reemplaza bo tata den diferente cos hunto cu mi".

Wim a cesa aturdi den pensamentonan.

„Abo, George, lo mi quier pidi un fabor masha grandi. Lo bo quier bira voogd riba e muchanan aqui pa mi? Den ultimo dianan mi'a pensa hopi esaqui. Propiamente esaqui sa ta trabao di un tio of un famia, pero no tin ningun hende otro cu ta interesa asina tanto pa nos cu bo y pami b'a pasa tur famia cu nos por tin. Esai b'a proba diferente bez caba den ultimo dianan y...." pober Hans t'asina hoben, asina chiquito ainda y e tin mester di un hende como su protector...."

Elsa quier a abri su boca, pero e dokter a interumpie lihe.

„Cu muchisimo gusto, Anna. Bo ta haci mi contentisimo cu e encargo y e suplica ai, cual mi ta considera cu ta un gesto di aprecio y confianza. Mi ta spera di por ser un digno reemplazante di Carlos, pa mi por sirbi su yiunan cu conseho, principalmente mi quier presta mi ayudo na pober Hans chiquito, cu lo sinti mas tanto ainda su falta den masha hopi cos y masha hopi ocasion".

Wim cu tabata para ta contempla e espectaculo aqui a ripara com om George su bistanan a desvia bai riba Elsa y siguiendo e bista aqui el a descubri riba cara di Elsa un expresion di dolor y protesta y esai a hala su atencion.

Wim a ripara masha visto com su mama y om George a stroba Elsa su ocasion di protesta un cos y lihe su mama a continua:

„Elsa, abo mi quier a suplica di bin biba cerca nos; ta di comprende cu awor nos lo tin di bandona e cas grandi aqui, mi ta quere. Ma lo nos busca un otro cas nos dos hunto?"

„Bo ta meen loque bo ta bisa ai?"

„Esai mi ta meen positivamente", Anna a bisa cu firmeza.

„Wel, gustosamente lo mi acepta bo oferta". Un contesta mas corto no tabata existi. Ta di comprende cu e dos amiganan aqui di confianza cu asina tanto tempo tabata asina intima di otro, awor tabata bai combina e bida. Casi semper Elsa tabata manera un miembro di famia. Sinembargo...."

„Ta strictamente necesario cu bo mester muda asina pronto?" George a puntra Anna.

Y awor numa como yiu di mas grandi Wim a larga resona su boz diciendo:

„Si, mama. Unavez cu e cas aqui ta nos propiedad, mi n' ta mira ningun motibo pa quico lo nos mester bandone tan pronto. Y hustamente awor cu bo ta bai hanja companjo di tantan Elsa, cas lo bira ainda mas dibertido".

Y den su mes en realidad Anna no quier a bandona e cas aqui na unda el a pasa e momentonan di mas agradable di su bida, na unda e tin recuerdo asina excelsa, cu hasta nan ta mucho sagrado pa oreanan di otro tende. Y awor e tabata pensa tambe, cu si e queda aqui lo e sinti tambe cu bida lo queda mes armonioso, como spiritu di su defunto lo queda biba hunto cu nan den cas y lo e protega nan contra tur loque ta malo.

Y despues di a consulta su notario, Anna por a bia tranquiliza e muchanan na ora di comida, cu nan lo queda biba numa den nan mes cas y cu tantan Elsa lo bin biba hunto cu nan na cas.

E anochi ai mes Ita cu Jopi a sigui nan destino pa continua nan estudio. Dolfi a bai profundiza su mes trobe den su estudionan pa preparacion di su examen, mientras Hans nan a manda bai drumi.

Anna y Wim tabata sinta awor banda di otro, e theebadchi tabata meimei di nan riba mesa. Wim a abri corant su dilanti, lezando e articulo respecto e accidente cu a ocasiona morto di su tata. Como 10 minuut Anna a bandona e cuarto pa e bai jora despedida di Ita su yiu muhe.

Wim tabata sa masha bon cu qui ora cu e mama retir'e, tabata pasobra e tabata bai jora, como e no quier a jora dilanti di su yiunan y esai Wim tabata hanja masha balente y huicioso di dje.

„Bo mester tuma na consideracion cu actualmente a bini un quiebra den mi bida. Boso bida ainda ta den su formacion y un porvenir brillante ta queda boso dilanti".

Y enberdad asina tabata. Pa Anna morto di su esposo ta nifica tambe su morto, pasobra awor e tabata biba pa numa. Awor e tabata existi numa y no biba. Pa Anna Carlos tabata e unico homber cu tabata existi, pasobra e no tabata conoce otro. E defunto tabata un persona fini y educa y sinembargo. . . e maldita duda, . . . '

„Mama, bo n' mester bai tapa Hans chiquito riba su cama?" Wim a puntre.

Spanta Anna a bula lamta largando su co'i brei cai.

„Bo tin razon. Awor como awe ta bo ultimo anochi, mi t'asina profundiza den pensamento, cu m'a lubida mes riba e mucha ai".

Pura el a lamta para y a bai ariba. Ora cu el a bolbe, el a bisa Wim:

„E pobercito. M'a bai hanja e mucha ta jora amargamente ariba den su cama. Danki Dios cu b'a corda mi riba lje".

„Mama...."

„Quico, Wim?"

Awor Wim tabata busca e forma dje pregunta cual e quier a bai haci e mama. E quier a bisa e mama pa e no lubida riba Hans tambe na ora di su ausencia. E quier a puntre cu por ta posible cu e tabata stima nan mas tanto cu Hans. Pero sin cu e por a' yuda a sali directamente foi su boca e palabra aqui manera un acusacion.

„Hans no ta bo yiu mama. Pero e ta yiu di tantan Elsa".

„Wim"!

„Asina ta, tochi"

„Si...."

Tabata reina awor despues di e declaracion aqui algun minuto di silencio impresionante. Y Anna tabata sinti un temor terrible. Porfin el a forza haci Wim e siguiente pregunta aqui:

„Com bo por sa esai? Por ta tantan Elsa a denuncia esai....?"

I cu mes dificultad Wim a bolbe haci siguiente pregunta:

„Nos tata ta tata di Hans tambe?"

El a leza e contesta aqui caba den cara di su mama Y awor e yiu homber a oprimi un plegacion y el a bisa na boz alto'

„M'a ripara e cos ai den e dianan aqui y m'a cuminza ta sospecha esai, pasobra bo mes a denuncia bo curpa. Den bo verdriet b'a lubida net riba e yiu di mas chiquito cu bo mester corda y cuida mas tanto y bo tabata preocupa bo cu nos sol cu ta grandi. Y esai tabata bo fout. Un berdadera mama hamas lo lubida su yiu. Y dia cu el a nace ya mi tabatin 13 anja caba. Esai ta hopi dje cosnan cu mi mes a lubida caba. Y mi ta corda ainda e seman cu bo a pasa foi cas y cu papa cu tantan Elsa tabata asina intim cu otro y tabata queda combersa hopi te despues cu nos tur a bai drumi. Pero hamas mi por a biba pensa un tal cos, pasobra m'a quere mi tata un persona mas decente. Mi tabatin asina confianza den papa cu hamas mi por a quere cu e por a baha su mes asina tanto. Che! Esta un mancha riba un bunita recuerdo!"

(E ta sigui)

EL CISCO KID

Por José Salinas y Rod Reed

Cisco y Estrellita a yega caminda e cabainan ta para. Cisco a bai para cerca Diablo y e mucha muher a keda para un banda.

Con bo ta pone bo cabai drumi? Ay mi mama......"

„Ta kiko a pasa bo, yiu?" Cisco a bini na careda bin mira ta kico a pasa Estrellita.

„Un cos a cai den mi wowo!"

„Larga mi mira ta kiko", y bisando esaki Cisco a bai para dilanti di e mucha muher. Ora bo bini nan tras y mira nan para asina, bo ta kere cu ta sunchi nan la sunchi otro. Y net es ora ey ken ta camna blo riba nan?......

Naturalmente ta Adan. No por tin un hende mas peor cu esey pa jega e ora ey.

„Hey", e ta pensa, „esaki no ta mucho bon!"

ISMAEL ESPANA TA YEGA AWE

(Di nos Sportreporter)

ORANJESTAD. — Pa enfrenta nos campeon peso medio Sugar Boy Nando lo yega awe mainta for di Maracaibo e campeon welter venezolano Ismael España. E encuentro aki tan espera pa e fanaticada boxistica di Aruba lo ta mainbout di e programa cu lo tuma luga dia Mars dia 11 di October na Swingster's Square Garden. Esaki lo ta un presentacion mas di Aruba Boxing Association.

E venezolano a pone un triunfo mas ariba su nomber dia Luna anochi ora cu e la enfrenta e panamenjo Joe Sammuels den e pelea estelar di un programa na Maracaibo. Despues di a ricibi un potente derechazo na su cara den e promer round cu a mandele lona. España a recupera y a duna e panamenjo un cantidad di golpi cu a lage den un estado asina malo cu e no por a sali pa e quinto round perdiendo asina pa K.O.T. Apesar di a ricibi un castigo grandi Samuells no a bai lona. E encuentro di nos campeon cu e venezolano lo ta e revancha cu tanto Nando ta anhela pe. Indudablemente esaki lo bira un pelea cu e fanaticada lo no lubida asina facil. Aunke cu Nando a perde dos biaha di e mes un forma contra España, nos ta kere cu e biaha aki Nando lo duna mihor pelea. Nos opinion ta basa ariba diferente factor. Nando a perde dos biaha, tur dos biaha den extranberia. Na Caracas e clima ta indudablemente un factor cu ta haci basta diferencia. Tambe nos no mester lubida cu den e dos peleanan anterior, aunke cu Nando tabata worde paga pa bringa e no por a worde considera como un verdadero profesional. ya cu ta den su oranan liber despues di su trabao. e tabata dedique na e deporte aki. Esaki ta haci un gran diferencia ora cu un pugilista por dedique henter dia na entrenamiento. Especialmente pa fortalece pianan di un pugilista esaki ta un factor principal. Nos ta kere cu den su condicion actual Nando su punto antes debil aki a la progresa. Tambe su resistencia pa golpi a aumenta notablemente. Nos por corda su penultimo encuentro na Corsow cu Kid Walcott, kende a mande lona den e promer asalto. Nos campeon a recupera rapidamente y a bolbe pa noquea e curazolenjo. Tambe den su pelea contra e ingles Bonny Garraway, Nando mester a ricibi varios golpi. especialmente ganchos di izquierda, pero su bon condicion cu e ta aden ta permitie recupera rapidamente. España tambe a progresa, pero sinembargo nos ta dura nos campeon den e candeloso pelea aki un bon chens. Como semifinal di ocho round lo tin un encuentro entre Kid Colorado di Santo Domingo y e popular chinito Curly Kayo. E dominicano ta conoci pa nos fanaticada for di su nelea contra Kid Zorro cu a termina den un empate. Curly ta un di e pugilistanan mas popular di nos isla y actualmente nos por bisa cu despues di e campeon e ta esun di mas popular. Semper e ta bringa cu un coraje sin par. Su ultimo encuentro tabata contra e venezolano Juan Lopez. Un pelea cu nos ta sigur nos fanaticada lo no lubida asina lihe. Pa un grave equivocacion di e referee e pelea a termina na favor di e venezolano. Pasobra despues di e segundo round, den cual e venezolano a golpea e chinito dos biaha bao di faha y a hana waarschuwing di e tercer homber den ring. esaki si a kita e round aki for di Lopez, pero no a avisa e dos jueznan pa haci meskos. Como cu Lopez verdaderamente a planta mayoria di golpi den e round aki e dos jueznan si a acredita e venezolano cu esun round aki. Si nos no ta equivoca si e referee no a comete e grave error aki, Curly lo a gana pa decicion unanime, lo cual e la merece. E dominicano cu e chinito ta bai enfrenta awor ta mas conoci pa su payesadanan den ring cu pa su gran boxeo. Nos ta di opinion. cu aunke e lo ta un pelea duro ya cu Colorado tin hopi experencia, Curly lo sali vencedor Kid Fenton y Colorado Kid tambe lo enfrenta otro den un pelea di ocho asaltos. E dos pugilistanan aki tin masha hopi resistencia y aunke cu no ta tur biaha e ta box bunita Colorado Kid semper ta satisface. Fenton ta un joven cu tin un bon alcance y rapido footwork. Indudablemente e ta un promesa pa nos boxeo. E pimentoso El Negrito del Batey cu su fuerte y rapido jab derecho, lo enfrenta e joven Epifanio Dania. Batey ta un joven cu ta progresando rapidamente. E otro 4-rounder lo ta entre Young Miro y Young Valdes. Tambe lo tin un pelea amateur entre Kid Louis y Caribbean Rock Bon mira esaki ta promete di ta un di e programanan mas interesante cu a worde presenta den ultimo anjanan. Nos por mira cuatro di e mas popular pugilistanan di nos isla den accion. Esakinan ta: E campeon Sugar Boy Nando, e campeon sin corona Curly Kayo, y dos di e maximo prontesanan Kid Fenton y El Negrito del Batey.

TRIO ORIENTAL TA BOLBE DEN AIRE

ORANJESTAD. — Tres amigos, Jo Westerburger, Juan Hollsman Boysy Croes a forma dia 8 Juni 1955 un trio, cual nan a duna es nomber „Trio Oriental". Despues di algun siman di practica nan a presenta pa promer viaja den programa di Amateur di Radio Kelkboom. Siguiente siman a worde confirma un programa semanal entre e Trio aki y Radio Kelkboom, y for di e dia aki Trio Oriental ta brinda oyentes nan di Radio cancionnan di Norte, Sur y Central America. Despues di cinco luna na Radio Kelkboom nan a pasa over pa e programa di Ron Alteza na Voz di Aruba.

Nan a alehanan pa algun tempo como un di e tocadornan mester a haci un operacion. Nan a duna varios presentaciones entre otro: de Veer Theater den show „Un noche Arubano y Velada Artistica", na Boxing Stadion na ocasion di entregamento di faha na Sugar Boy Nando y na Lago Heights Club den show „St. Lucia Relieve Fund", na Bolivariana den show „Aruba juda Aruba" y tambe na Savaneta Theater. Tambe nan a toca na Corsow na Radio Hoyer.

Tabatin algun cambio den e Trio y actualmente e tocadornan ta Carlos Croes, Martines Dania y Boys y Croes. Cu un repertorio di 86 diferente canciones Trio Oriental ta bolbe den Aire pa satisface su simpatizadornan.

Theodor Croes.

GENERAL BOYER DE LA TOUR NA FEZ

FEZ.— E resident general frances general Pierre Boyer de la Tour a yega diamars na Fez, pa e pone su mes na altura personalmente di e situacion aya y presencia e entiero di e victimanan di Immouzer. Na Rabat nan a duna un comunicado, den cual ta bisa, qu e politica di e resident general ta intenta formamentu di un gobiernu marokano, den cual e diferente gruponan di opinion publico marokano ta representa riba un base mas amplio pocibel.

E gobiernu aqui le tin como tarea di lanta un Marokko nobo y hanja un solucion aceptabel pa tur hende pa e problema di trono.

MAKER VAN EERSTE FILM OVERLEDEN

De in Zweden geboren filmspeler en -producer Arthur Donaldson is dezer dagen op 86-jarige leeftijd in een ziekenhuis op Long Island overleden. Hij regisseerde de Zweedse film „Domen" die als de eerste sprekende film ter wereld wordt beschouwd. Deze film werd in 1925 voor het eerst gedraaid.

PARIJS — Minister Pinay heeft tegenover de Amerikaanse ambassadeur te Parijs, Dillon, verklaard, dat de gevolgen van het besluit van de Algemene Vergadering om de kwestie-Algerije op de agenda te plaatsen, wellicht voorkomen hadden kunnen worden, als de Westelijke mogendheden duidelijker blijk hadden gegeven van haar solidariteit, aldus heeft het Franse ministerie van buitenlandse zaken bekendgemaakt.

NOG EEN „RASSEN-MISDAAD"

SEBRING: — Te Sebring in de Amerikaanse staat Florida is een blanke veroordeeld tot levenslange gevangenisstraf wegens het aanranden van een negerin, die hij met een revolver had bedreigd.

De rechter verklaarde, dat hij de verdachte tot de doodstraf had moeten veroordelen, als de jury, die geheel uit blanken bestond, niet had gevraagd om genade.

MARTY: EXCELLENTE FILM UIT HOLLYWOOD

In 1907 vertrok William N. Selig met enige acteurs uit Chicago naar het westen om buitenopnamen voor de een-acter Carmen te maken. Hij had helderder licht nodig en stabieler weer dan Chicago hem kon leveren en van zijn talrijke reizen als variété-artiest kende hij het gezegende klimaat van Californië. Even buiten Los Angeles, op het dak van een huis in Olive Street, bouwde hij het primitieve decor voor zijn film en werd daarmee de eerste filmproducer aan Amerika's westkust.

Anderen volgden al spoedig, op zoek naar zonlicht of op de vlucht voor Edison die zijn patentrechten met behulp van de politie en van gehuurde krachten verdedigde.

In 1909 begon Adam Kessel met zijn pas opgerichte Bison Company te werken in een leegstaande kruidenierswinkel in de buitenwijken van Los Angeles; twee jaar later kreeg Al Christie, een ex-cowboyacteur uit New Jersey voor 30 dollar per maand toestemming om films te maken in de achtertuin van Blondeau Tavern, een herberg op de hoek van Gower Street en Sunset Boulevard; en in dat zelfde jaar liet Dave Horsley een echte studio bouwen, tegenover Blondeau Tavern, waarmee hij ongeweten het centrum stichtte van een filmstad die Hollywood zou heten.

De ontwikkeling vond nu in een versneld tempo plaats. Adolph Zukor kwam naar Californie en Marcus Loew, William Fox, Carl Laemmle, Cecil B. de Mille en Dace Warwick Griffith en in 1918 was Hollywood al een begrip geworden. Het betekende een goed functionnerende industrie met veel kapitaal die filmamusement voor de massa maakte, movies for the millions.

Hollywood heeft die reputatie ijverig gekoesterd en hard meegewerkt aan de verspreiding en instandhouding van een andere legende. de legende van een onwezenlijke samenleving vol glamour, snelle carrieres, extravagaënties en schandalen. En zo onwezenlijk als de snel-gegroeide en heterogene samenleving, die daar ontstond, waren de producten die de droomfabrieken aan de lopende band fabriceerden.

Men zal de Amerikaanse film in haar globaliteit nooit kunnen begrijpen en verklaren. als men zich niet realiseert onder welke uitzonderlijke omstandigheden zij tot stand komt. Daar is natuurlijk allereerst de millioenenmarkt die moet worden verzadigd en die dwingt tot werken in een tempo, waarbij het niet goed mogelijk is andere dan routine-producten te maken met gestandaardiseerde types als dramatis personae en een serie clichésituaties als dramatische handeling. Wie de commerciele kant van de film exploiteren — en niemand zeker niet de Hollywood-producer, zal kunnen ontkennen dat die kant grote financiele mogelijkheden biedt — moet zich wel richten tot een groot publiek. d.w.z. moet zich instellen op een clientele, waarvan de geestelijke leeftijd schommelt tussen de 10 en 12 jaar en moet zich uit overwegingen van bedrijfsofficientie bepalen tot een standaard-product met uiterst geringe variatie.

Maar een veel klemmender verklaring voor het globale niveau van de Amerikaanse filmproductie is te vinden in Hollywood zélf, waar, als in geen ander land ter wereld, het filmtalent zo op elkaar gepakt en tegelijk zo afgesloten van de werkelijkheid van een omringende wereld moet leven.

De filmpioniers die het Californische lustoord uitverkozen voor hun activiteit, konden niet voorzien dat ondanks de heilzame zon het leven daar op den duur moest verkommeren in het vrijwillig verkozen isolement. Een dergelijke concentratie van eenzijdig gerichte belangstelling in 'n geisoleerde gemeenschap die bovendien door honderden geaccrediteerde en op sensationeel nieuws beluste journalisten afgespied wordt op nieuwe schandaaltjes en nieuwe huwelijkscombinaties, moest wel leiden tot een geestelijke inteelt. waarbij ten slotte iedere potentie en artistieke vernieuwing verloren moest gaan. Slechts door aantrekken van krachten van buitenaf, wat na een beginperiode van eigen vitaliteit (Griffith, Ince, Fairbanks, Chaplin) op grote schaal is gebeurd, is het Hollywood gelukt enige tientallen opmerkelijke films te mengen in de stroom van Kitsch en midelmatigheden. Maar ook bij deze broodnodige artistieke injecties, wreekte zich de structuur van een productiesysteem dat de nieuwkomers slechts in een of twee films de vrije hand liet. om vervolgens te trachten hen gelijk te schakelen met de handige en middelmatige vakliedden die Hollywood er in overvloed al bezat..

Ook Amerika zelf heeft nieuw en jong talent aan Hollywood geleverd. en met name New York dat in het begin van de eeuw zo haastig verlaten werd voor de zon van Californie. Men zou het zelfs zo kunnen stellen dat, wat er aan progressief en experimenteel filmwerk uit de V.S. is gekomen, (het werk der geimporteerde buitenlanders buiten beschouwing gelaten!), zijn bakermat vond aan de oostkust en ook grotendeels buiten de dodende engheid van Hollywood en buiten de grote filmmaatschappijen tot stand is gekomen (bijv. Crime without passion van Hecht en Mac Arthur en van meer recente datum Meyers The quiet one en Kazans On the Waterfront).

En deze lijn uit het verleden wordt thans doorgetrokken door Marty, een van de zeldzame voorbeelden van Amerikaanse filmrealisme, een onopvallende en goedkoop-opgezette productie die met grote instemming door de Europese pers is begroet, bekroond werd in Cannes en als de meest opvallende artistieke bijdrage van Hollywood uit de laatste tijd wordt beschouwd.

Maar Marty is — o, ironie van het lot — gemaakt naar een televisiespel van Paddy Chayefsky, door Delbert Mann, assistent-regisseur van N.B.C. -T.V. en voor een goed deel opgenomen in de Bronx, de New Yorkse volkswijk.

Zoals de makers weinig of niets met Hollywood te maken hebben, zo past de film moeilijk in de lopende productie van Amerikaanse films.

Ze is eenvoudig in zwart-wit gehouden en in de bescheiden afmetingen van de vóór-cinemascope-aera. Ze is ook naar inhoud en uitwerking van een verbluffende eenvoud en soberheid die bijna lachwekkend afsteekt tegen de grootscheepse, bombastische en lawaaige productie van het ogenblik.

In Marty gebeurt niet veel meer dan dat de hoofdpersoon na jarenlang zoeken zijn geluk vindt en dit vasthoudt, ondanks de latente tegenwerking van zijn directe omgeving.

Marty is de goedhartige, vriendelijke slagersknecht uit de Bronx die niet aan een meisje kan komen. omdat hij de uiterlijke aantrekkelijkheden mist van vlotte veroveraar. Hij doet zijn best, iedere Zaterdagavond als hij met vrienden de dancings van de buurt afloopt, maar hij heeft al zoveel weigeringen geincasseerd dat hij de moed heeft opgegeven, ondanks het aandringen van zijn bezorgde moeder bij wie hij inwoont.

Dan, op de Zaterdagavond die de film beschrijft, komt hij door toeval in contact met Clara, die door haar vriend in de steek is gelaten. Twee mensen, in bijna gelijke omstandigheden, vinden elkaar en gaan weer geloven in een toekomst. De volgende Zondag brengt enige complicaties, Marty's moeder en ook zijn vrienden voelen zich door de onverwachte gang van zaken verraden en in de steek gelaten. En Marty dreigt onder hun argumenten in zijn gemakkelijk sleurleventje van vroeger te zullen terugvallen. Maar dan realiseert hij zich de leegte en eenzaamheid van zijn vroeger bestaan en de film eindigt als hij resoluut zijn Clara opbelt voor een nieuwe afspraak.

Een kleine, menselijke comedie dus, zich afspelend in 24 uur, en zonder meer schokkende gebeurtenissen dan een ontmoeting in een naargeestige dancing, een eindeloze wandeling door de nachtelijke straten van New York en de beschrijving van een trage, trieste Zondag met een ruziezoekende moeder en een inwonende tante en met de verveelde vrienden die moeizaam een eentonige conversatie aan de gang houden. Een dergelijk summier gegeven kan niet gered worden door fraai spel, al heeft de critiek zich haastig gestort op de prestaties van Ernest Borgnine als Marty en Betsy Blair als Clara.

Delbert Mann heeft echter het accent vooral laten vallen op de sfeer van een omgeving en de stemming van dodelijke verveling, waarin een Zaterdag en Zondag traag dreigen onder te gaan. Hij is in de beste zin van het woord, realist die met de camera een stuk werkelijkheid opvangt en er ook weer niet genoeg poezie in ontdekt, om niet in een zinloze copieerlust te vervallen. Hij copieert ook niet het Italiaanse neo-realisme dat in zijn beste voorbeelden de zaken toch minder direct en meer genuanceerd stelt. Mann volgt zijn eigen sobere en ongecompliceerde stijl die slechts te realiseren was bij een volstrekte vrijheid van handelen. In hoeverre hem die een volgende maal zal worden gegund, zal moeten worden afgewacht, zo niet bij voorbaat betwijfeld. Want Hollywood is sinds zijn ontdekking door William N. Selig royaal geweest in vele dingen, in zonneschijn en dollarregen, maar met de onontbeerlijke vrijheid van de scheppende kunstenaar is het tot eigen schade veel te zuinig omgesprongen.

PEPITA

Por CHIC YOUNG

„Lorenzo, ta ki dia awe?" Pepita ta puntra.

Ta kiko lo tin awe, Lorenzo ta pensa, mi ta kere cu ta dia cu nos a casa nos ta recorda awe.

„Ta claro no.... ta con bo ta kere cu mi por lubida e fecha aki?" e ta puntra Pepita dunando esaki un bon brasa y soentji. „Tuma, ata diez florin pa bo cumpra algo", Lorenzo ta bisa generosamente, tratando di drecha cu el a lubida es dia aki.

Pepita ta bon contento di dje, como el a hanja diez florin. No ta cos cu Lorenzo ta haci tur ora cu ne.

Pepita a cohe Cuqui brasa bon contento. „Bo sa Cuqui, unico cos cu mi kier a recorda papa ta, cu awe ta dia di saka cos di sushi pone afor."